

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

20.01.2026. Nr. P005-17/8.6.1/2912

Uz 17.10.2025. Nr. 01-11/076

02.12.2025. Nr. 01-11/085

SIA "S"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "S", reģistrācijas Nr.... (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums), sniegtās papildu ziņas un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzēja ir X novada pašvaldības kapitālsabiedrība, kurai tiek uzdots veikt dažādus teritorijas uzkopšanas, labiekārtošanas, uzturēšanas un citus darbus, kas veicami S pilsētā un tās apkaimē.

2025.gadā iesniedzēja izstrādā jaunu ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu, kuru apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Iesniedzēja tarifa aprēķina izmaksās iekļāva neatskaitāmo priekšnodokli par lietus ūdens attīrīšanu. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija norādīja, ka notekūdeņu attīrīšana ir deleģēts uzdevums, tāpēc nav korekti pakalpojumam piemērot pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN). Un norādīja, ka ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projekta aprēķinā neatskaitāmo priekšnodokli ir nekorekti iekļaut izmaksās.

Iesniedzēja iesniegumā uzdod šādus jautājumus.

Iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu, kā korekti piemērot PVN pakalpojumiem, kas sniegti X novada pašvaldībai noslēgtā deleģēšanas līguma ietvaros.

Un, vai slēdzot jaunu deleģēšanas līgumu, būtu jāiekļauj kopsumma, neizdalot PVN, vai arī jānorāda summa bez PVN?

Pielikumā iesniedzēja pievienojusi 2025.gada 13.janvāra deleģēšanas līguma 2025.gadam kopiju.

Lai iesniedzējas konkrētā tiesiskā situācija būtu pilnībā izprotama un Valsts ieņēmumu dienests pēc tās izvērtēšanas varētu sniegt iesniedzējai uzziņu, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka, sagatavojot

uzziņu, ja nepieciešams, iestāde var prasīt no iesniedzēja papildu ziņas, Valsts ieņēmumu dienests 2025.gada 13.novembra vēstulē Nr.30.1/8.6.2/71377 “Par papildu ziņu pieprasīšanu”, lūdza iesniedzējai iesniegt šādu papildu informāciju:

1) precizēt, par kādu konkrētu pakalpojumu ir nepieciešama uzziņa saistībā ar PVN piemērošanu iesnieguma 1.jautājumā;

2) informēt, par kāda konkrēta normatīvā akta konkrētu tiesību normu uzdots iesnieguma 2.jautājums;

3) sniegt jebkuru citu būtisku informāciju, kas attiecas uz iesniegumā aprakstīto konkrēto tiesisko situāciju.

Iesniedzēja, atbildot uz Valsts ieņēmumu dienesta 2025.gada 13.novembra vēstulē Nr.30.1/8.6.2/71377 “Par papildu ziņu pieprasīšanu” uzdotajiem jautājumiem, papildu ziņās sniedz šādu informāciju.

Iesniedzēja ir X novada pašvaldības kapitālsabiedrība, kurai tiek uzdots veikt dažādus teritorijas uzkopšanas, labiekārtošanas, uzturēšanas un citus darbus, kas veicami S pilsētā un tās apkaimē.

Iesniedzēja 2025.gada 17.oktobrī vērsās pie Valsts ieņēmumu dienesta ar iesniegumu, lūdzot sniegt uzziņu jautājumā par PVN korektu piemērošanu deleģēšanas līgumam, kas reģistrēts X novada pašvaldībā 2025.gada 13.janvārī.

Iesniegumā minēts, ka “Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija norādīja, ka notekūdeņu attīrīšana ir deleģēts uzdevums, tāpēc nav korekti pakalpojumam piemērot PVN.” Šie norādījumi no Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas aktualizēja jautājumu par PVN korektu piemērošanu visiem sniegtajiem pakalpojumiem.

Papildu ziņās iesniedzēja sniedza šādu informāciju.

Iesniedzēja marta mēnesī veikusi dažādus deleģētos darbus, par kuriem izraksta rēķinu novada pašvaldībai (skat. pielikumā rēķins). Par katru rēķinā norādīto pozīciju papildus tiek pievienots paskaidrojošs akts, piemēram, par:

- attīrītajiem lietus ūdeņiem 18055 m³ ;
- veiktajiem pastaigu takas uzturēšanas darbiem.

Aktos redzamās vienības cena EUR ir norādīta jau ar PVN šādām pozīcijām:

- lietus ūdeņu attīrīšana S pilsētas attīrīšanas ietaisēs 2025.gada 1.ceturksnī;
- atkritumu maisiņi;
- traktortehnikas pakalpojums;
- gružu nodošana SIA “Y”;
- asenizācijas pakalpojums.

Bet pozīcijas – sētnieces darba samaksa un roku darbs – vienības cena EUR norādīta bez PVN.

Iesniedzēja papildus ziņās uzdod šādus precizētus jautājumus.

Iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu, kā korekti piemērot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta astoto daļu deleģēšanas līgumā uzskaitītajiem pakalpojumiem, kas redzami līguma I daļas 1.punktā, kas reģistrēts X novada pašvaldībā 2025.gada 13.janvārī.

1. Kāds tarifs ir jāizmanto, izrakstot rēķinu pašvaldībai, ja pakalpojums tiek sniegts kā deleģēts valsts pārvaldes uzdevums?

Vai, sniedzot deleģēto pakalpojumu (piemēram, lietus ūdeņu savākšana,

attīrīšana un novadīšana), rēķinā ir jānorāda tarifs bez PVN (1,30 EUR/m³), pamatojoties uz Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta astoto daļu, vai arī ir pieļaujami norēķini, izmantojot tarifu 1,57 EUR/m³ (t. sk. PVN), ja deleģētajam pakalpojumam PVN faktiski netiek piemērots un rēķinā PVN netiek atsevišķi uzrādīts?

2. Kā pareizi rīkoties ar priekšnodokli par materiāliem un pakalpojumiem, kas iegādāti deleģētā uzdevuma izpildei?

Ja iesniedzēja iegādājas materiālus (piemēram, atkritumu maisiņus), uzskaita tos noliktavā un izmanto gan saimnieciskās darbības pakalpojumu sniegšanai, gan deleģētā uzdevuma izpildei, bet materiāla iegādes brīdī nav iespējams prognozēt, kāda daļa tiks izmantota kuram mērķim. Kā šajā gadījumā pareizi piemērot priekšnodokļa atskaitīšanas un korekciju kārtību atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma prasībām?

Valsts ieņēmumu dienests 2025.gada 29.decembrī ir sniedzis uzziņu Nr.P005-17/8.6.1/78638 par papildu ziņās precizēto otro jautājumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99.panta otro daļu, sagatavojot uzziņu, iestāde var lūgt augstākas iestādes, Tieslietu ministrijas, kā arī citu institūciju palīdzību.

Atbilstoši Ministru kabineta 2024.gada 3.septembra noteikumu Nr.586 “Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas nolikums” 1.3.apakšpunktam Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde pašvaldību attīstības un pārraudzības jomā. Minēto noteikumu 4.3.apakšpunktā noteikts, ka ministrijai ir šādas funkcijas: pārraudzīt pašvaldību darbības likumību, kā arī pašvaldībām likumos un citos normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi atbilstoši pašvaldību darbību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei.

Ievērojot minēto, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99.panta otro daļu, Ministru kabineta 2007.gada 29.maija noteikumu Nr.361 “Uzziņas sagatavošanā un saskaņošanā iesaistīto iestāžu sadarbības kārtība” 2.punktu un Ministru kabineta 2024.gada 3.septembra noteikumu Nr.586 “Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas nolikums” 1.3. un 4.3.apakšpunktu, Valsts ieņēmumu dienests 2025.gada 23.decembrī vēstulē Nr.VID.4.1/8.6.1/78602 lūdza ministrijai tiesisko palīdzību jautājumā, vai iesniedzējas sniegtie pakalpojumi – lietus ūdens savākšana, novadīšana un attīrīšana, var būt uzskatāms, kā Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā noteiktās pašvaldību autonomā funkcija, kuras izpildi X novada pašvaldība Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40. – 45.pantā noteiktajā kārtībā deleģējusi privātpersonai.

Ministrija 2026.gada 9.janvāra vēstulē Nr.P-1-13-1/105 par tiesisko palīdzību uzziņas sagatavošanā sniedza šādu tiesisko palīdzību.

Ministrija sniedz turpmāk norādīto viedokli par pašvaldības kompetenci ūdenssaimniecības jomā.

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pašvaldības autonomā funkcija ir organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Vienlaikus Pašvaldību likuma 4.panta otrā daļa noteic, ka pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši

ārējiem normatīvajiem aktiem un noslēgtajiem publisko tiesību līgumiem.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6.pants noteic pašvaldības kompetenci ūdenssaimniecības jomā. Minētā panta pirmā daļa paredz, ka pašvaldības dome nosaka pašvaldības iestādi, kas pašvaldības administratīvajā teritorijā sniedz sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus un citus noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus, vai pilnvaro komersantu vai kooperatīvo sabiedrību sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, noslēdzot ar to līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu visā pašvaldības administratīvajā teritorijā vai tās daļā. Ministrija vērš uzmanību, ka minētais likums neparedz deleģēšanas līgumu slēgšanu.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējis iesniedzējas iesniegumā un papildu ziņās sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, kā arī ministrijas tiesisko palīdzību, sniedz šādu uzziņu uz papildu ziņās precizēto pirmo jautājumu.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta astotajā daļā noteikts, ka publiskas personas, kā arī privātpersonas, kuras saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu pilda tām deleģētus vai ar pilnvarojumu nodotus valsts pārvaldes uzdevumus, neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu pildīšanā.

Tādējādi Pievienotās vērtības nodokļa likuma normas nav piemērojams darījumiem, kurus veic privātpersona, saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu pildot tai deleģētus vai ar pilnvarojumu nodotus valsts pārvaldes uzdevumus.

Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 23.panta četrpadsmitajā daļā noteikts, ka nodokļu administrācija, nosakot nodokļa maksājuma apmēru, ņem vērā nodokļu maksātāja atsevišķa darījuma vai darījumu kopuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Ievērojot minēto, PVN piemērošanas kārtība nosakāma atkarībā no darījuma ekonomiskā satura un būtības un PVN piemērošana katrā konkrētajā gadījumā ir jāvērtē, ņemot vērā visus apstākļus, kas attiecīgajā situācijā varētu to ietekmēt.

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pašvaldības autonomā funkcija ir organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Vienlaikus Pašvaldību likuma 4.panta otrajā daļā noteikts, ka pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši ārējiem normatīvajiem aktiem un noslēgtajiem publisko tiesību līgumiem.

Saskaņā ar Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6.panta pirmo daļu vietējā pašvaldība organizē ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu savā administratīvajā teritorijā. Vietējās pašvaldības dome nosaka pašvaldības iestādi, kas pašvaldības administratīvajā teritorijā sniedz sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus un citus noteikta veida ūdenssaimniecības pakalpojumus, vai pilnvaro komersantu vai kooperatīvo sabiedrību sniegt sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus, noslēdzot ar to līgumu par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu visā pašvaldības administratīvajā teritorijā vai tās daļā.

Tādējādi Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums neparedz deleģēšanas līgumu slēgšanu.

Ņemot vērā minēto, iesniedzējas iesniegumā un papildu ziņās minētajam lietuss ūdeņu savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumam X novada administratīvajā teritorijā iesniedzējas tiesiskajā situācijā Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta astotā daļa nav piemērojama.

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmo daļu ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

- 1) preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;
- 2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;
- 3) preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā par atlīdzību.

Tādējādi iesniedzējai iesniegumā un papildu ziņās minētajam lietuss ūdens savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumam ir jāpiemēro PVN.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 127.panta pirmajā daļā noteikts, ja šajā likumā nav noteikts citādi, reģistrēts nodokļa maksātājs izraksta nodokļa rēķinu vai nodrošina, ka trešā persona viņa vārdā vai preču vai pakalpojumu saņēmējs izraksta nodokļa rēķinu par:

- 1) jebkurām veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem;
- 2) avansa maksājumu, ko tas saņēmis pirms veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, izņemot saņemto avansa maksājumu par preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā;
- 3) preču piegādēm, kas veiktas saskaņā ar šā likuma 13.¹ panta pirmo daļu, izņemot gadījumus, kad preču piegādātājs izmanto šā likuma 140.³ pantā noteikto īpašo nodokļa režīmu.

Atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 125.panta pirmajai daļai par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu papīra vai elektroniskā formā, kurā norādīti šādi rekvizīti un informācija, ja šajā likumā nav noteikts citādi:

- 1) nodokļa rēķina izrakstīšanas datums;
- 2) nodokļa rēķina vienas vai vairāku sēriju kārtas numurs, kas unikāli identificē nodokļa rēķinu;
- 3) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai – vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai – deklarētā dzīvesvieta);
- 4) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā;
- 5) preču vai pakalpojumu saņēmēja juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai – vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai – deklarētā dzīvesvieta);
- 6) preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, ja nodokļu maksātājam ir piešķirts reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;
- 7) preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datums, ja tas atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma, vai datums, kad saņemta atlīdzība avansā, ja

šis datums ir zināms un atšķiras no nodokļa rēķina izrakstīšanas datuma;

8) preces vai pakalpojuma nosaukums, daudzums un mērvienība;

9) preces vai pakalpojuma cena (vienas vienības vērtība bez nodokļa);

10) piemērotās atlaides, ja tās nav atskaitītas no vienas vienības vērtības;

11) piemērotā nodokļa likme;

12) aprēķinātā nodokļa summa;

13) darījuma kopsumma bez nodokļa (summa, kurai piemēro nodokli vai atbrīvojumu no nodokļa);

14) ja nodokļa rēķinu saskaņā ar šā likuma 130.pantu izraksta pats preču vai pakalpojumu saņēmējs, – norāde “pašaprēķins”;

15) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemērota nodokļa 0 procentu likme vai tiem ir piemērojams atbrīvojums no nodokļa, – atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru ir piemērojama 0 procentu likme vai atbrīvojums no nodokļa, vai atsauce uz Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu, vai cita atsauce, kurā norādīts nodokļa 0 procentu likmes vai atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas tiesiskais pamatojums;

16) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs preču vai pakalpojumu saņēmējs, – norāde “nodokļa apgrieztā maksāšana”;

17) ja piegādāts jauns transportlīdzeklis, savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumiem norāde uz to un informācija, kas pierāda, ka piegādātā prece ir jauns transportlīdzeklis saskaņā ar šā likuma 1.panta 9.punktu;

18) ja piemēro šā likuma 137.pantā noteikto īpašo nodokļa maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, – norāde “naudas līdzekļu uzskaitē”;

19) ja piemēro šā likuma 136.pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, – norāde “peļņas daļas režīms ceļojumu aģentūrām”;

20) ja piemēro šā likuma 138.pantā noteikto īpašo nodokļa piemērošanas režīmu, – attiecīgi norāde “peļņas daļas režīms lietotām precēm”, “peļņas daļas režīms mākslas darbiem” vai “peļņas daļas režīms kolekciju priekšmetiem un senlietām”;

21) ja preču piegādei vai sniegtajam pakalpojumam piemēroti šā likuma 135., 139., 140.², 140.⁴, 144. un 145.pantā paredzētie īpašie noteikumi, – atsauce uz šā likuma pantu, saskaņā ar kuru nodoklis piemērots, vai atsauce uz Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu attiecīgo pantu;

22) ja par nodokļa samaksu ir atbildīga pilnvarotā persona, – pilnvarotās personas reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai – vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai – deklarētā dzīvesvieta);

23) ja par nodokļa samaksu ir atbildīgs fiskālais pārstāvis, — fiskālā pārstāvja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā, juridiskās personas nosaukums (fiziskajai personai – vārds, uzvārds) un juridiskā adrese (fiziskajai personai – deklarētā dzīvesvieta).

Līdz ar to iesniedzējai, izrakstot X novada pašvaldībai PVN rēķinu par sniegto

lietus ūdens savākšanas, novadīšanas un attīrīšanas pakalpojumu, tajā ir jānorāda sniegtā pakalpojuma vērtība un no tās aprēķinātā PVN summa.

Sniedzot uzziņu izmantotas šādas tiesību normas: Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta astotā daļa, 5.panta pirmā daļa, 125.panta pirmā daļa, 127.panta pirmā daļa, likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta četrpadsmitā daļa, Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts, otrā daļa, Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6.panta pirmā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože